

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18570/2022
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Нинослава Васић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу и Месне заједнице Доња ..., село Доња ..., коју заступа Градско правобранилаштво Лесковац, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2176/2022 од 16.08.2022. године, у седници одржаној 26.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2176/2022 од 16.08.2022. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована жалба тужене Месне заједнице Доња ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу П 9436/21 од 23.02.2022. године у односу на тужену Месну заједницу Доња ...

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Месна заједница Доња ... да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плати 99.500,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 9436/21 од 23.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено право својине тужиоца у уделу од 710/48653 идеалних делова на кп. бр. ..., потес „...“, њива 3. Класе, укупне површине 4 ха 86,53 ара, по листи непокретности ... КО Доња ..., што су тужени дужни признати и трпети да се тужилац на основу пресуде укњижи као власник код РГЗ – СКН Лесковац. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно на име трошкова поступка плате 138.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2176/2022 од 16.08.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене Републике Србије и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке у односу на ову тужену. Ставом другим, трећим и четвртим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке у односу на тужену Месну заједницу Доња ... и у ставу другом изреке и одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се према туженој Месној заједници Доња ... утврди право својине тужиоца у уделу од 710/48653 идеалних делова на кп. бр. ..., потес „...“, њива 3. Класе, укупне површине 4 ха 86,53 ара по листу

непокретности број ... КО Доња ..., што би ова тужена била дужна да призна и трпи да се тужилац на основу пресуде укњижи као власник код РГЗ СКН Лесковац и обавезана је тужена Република Србија да тужиоцу на име трошкова поступка плати 96.100,00 динара, док је тужилац обавезан да туженој Месној заједници Доња ... на име трошкова поступка плати 43.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца дозвољена и основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, отац тужиоца, сада пок. ББ је у својству купца са ОУР ИГМ „Победа“ РО „Нова Победа“, као продавцем 08.06.1977. године закључио уговор о купопродаји дела кп. бр. ... КО Доња ..., у површини од 710 м², на основу одлуке Радничког савета продавца од 26.02.1977. године. ББ је исплатио уговорену купопродајну цену од 350,00 дин/квм, укупно 248.500,00 динара и ступио у државину купљеног дела предметне парцеле непокретности, на истом саградио стамбене и помоћне објекте и формирао кућни плац. Након смрти родитеља, тужилац је као њихов једини правни следбеник држалац дела предметне непокретности, која је према уверењу РГЗ СКН Лесковац у укупној површини од 48.653 м², од 1977. године уписана као државна својина Републике Србије, док је као носилац права коришћења уписано село Доња ... Из налаза и мишљења судског вештака геодетске струке утврђене су мере и границе дела предметне парцеле.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца, применом члана 4. став 3. Закона о промету непокретности, члана 5. став 3. Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС“, број 53/95) и члана 20, 21. и 22. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, јер је утврдио да је правни претходник тужиоца, отац тужиоца од предузећа „Победа“ купио део предметне парцеле за коју је исплатио купопродајну цену, ушао у посед исте и на истој саградио кућу и формирао кућни плац. При томе првостепени суд је ценио истакнути приговор недостатка пасивне легитимације тужене Месне заједнице Доња ..., село Доња ... и утврдио да је исти неоснован.

Другостепени суд одлучујући о жалбама тужених није прихватио становиште првостепеног суда да је тужена Месна заједница Доња ..., село Доња ... пасивно легитимисана, због чега је преиначио првостепену пресуду у односу на ову тужену и одбио тужбени захтев тужиоца, сматрајући да ова тужена у јавним књигама није уписана као носилац било ког стварног права, већ је са правом коришћења уписано село Доња ...

По оцени Врховног суда, побијана одлука другостепеног суда у преиначујућем делу, који се односи на тужену Месну заједницу Доња ... заснована је на погрешној примени материјалног права.

Чланом 74. став 1. ЗПП, прописано је да странка у поступку може да буде свако физичко и правно лице, док је ставом 2. истог члана прописано да посебним прописима одређује се ко осим физичких и правних лица може да буде странка у поступку.

Законом о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129 од 29. децембра 2007, 18 од 1. марта 2016, 47 од 20. јуна 2018, 9 од 4. фебруара 2020 – др. Закон) одређена је територија територијалних јединица и уређена друга питања од значаја за територијалну организацију Републике Србије. Чланом 2. закона, прописано је да територијалну организацију Републике Србије чине општине, градови и град Београд као територијалне јединице и аутономне покрајине као облик територијалне аутономије. Чланом 3. закона, прописано је да територију општине, града и града Београда чине насељена места, односно подручја катастарских општина која улазе у састав ових јединица локалне самоуправе. Чланом 5. став 1. закона прописано је да је насељено место део територије општине које има изграђене објекте за становање и привређивање, основну комуналну инфраструктуру и друге објекте за задовољавање потреба становника који су ту стално настањени.

Чланом 3. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/2007, 83/2014 – др. Закон, 101/2016 – др. Закон, 47/2018 и 111/2021 – др. Закон), прописано је: да се локална самоуправа остварује у општини, граду и Граду Београду (у даљем тексту: Јединица локалне самоуправе). Чланом 8. истог закона прописано је да ради задовољавања општих, заједничких и свакодневних потреба становништва на одређеном подручју јединице локалне самоуправе могу да образују месне заједнице или друге облике месне самоуправе, у складу са законом и статутом. Чланом 12. истог закона прописано је да Јединица локалне самоуправе има својство правног лица. Чланом 72. став 1. истог закона прописано је да се ради задовољавања потреба и интереса локалног становништва у селима оснивају месне заједнице и други облици месне самоуправе, ставом 2. да месне заједнице и други облици месне самоуправе могу се образовати и у градским насељима (кварт, четврт, реон и сл.), а ставом 3. да се месна заједница може оснивати и за два или више села, док је чланом 76. став 1. истог закона прописано да месна заједница, односно други облик месне самоуправе има својство правног лица у оквиру права и дужности утврђених статутом и одлуком о оснивању.

Статутом Града Лесковца („Службени гласник Града Лесковца“, бр. 28/2018), чланом 117. став 1. прописано је да ради задовољавања потреба и интереса од непосредног значаја за грађане са одређеног подручја, у Граду се оснивају месне заједнице и други облици месне самоуправе, ставом 2. да месна заједница се оснива за једно или више села, чланом 118. став 1. да месна заједница има својство правног лица, у оквиру права и дужности утврђених овим Статутом и одлуком о оснивању, а чланом 119. прописано је шта чини имовину месних заједница.

Из наведених одредби произлази да тужена Месна заједница Доња ... има својство правног лица и да је пасивно легитимисана, јер је село Доња ... насељено место дела територије Града Лесковца, који је за подручје тог насељеног места - села Доња ... основао месну заједницу и она је корисник дела предметне непокретности, јер је

предметна непокретност према уверењу РГЗ СКН Лесковац у укупној површини од 48.653 м², од 1977. године уписана као државна својина Републике Србије, а као носилац права коришћења уписано село Доња ..., због чега је погрешан закључак другостепеног суда да тужена Месна заједница Доња ... није пасивно легитимисана

Код утврђеног да је правни претходник тужиоца, а након њега тужилац у несметаној државини дела предметне парцеле почев од 1987. године, по основу уговора о купопродаји, то је тужилац на основу члана 28. став 4, члана 30. став 1. и члана 72. став 2. и 3. Закона о основама својинскоправних односа стекао право сусвојине на делу предметне парцеле, јер су прави претходник тужиоца и тужилац у несметаној државини дела предметне парцеле више од 20 година, због чега је Врховни суд на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

С обзиром на то да је тужилац успео у поступку по ревизији, то је обавезана тужена Месна заједница Доња ... да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плати за састав ревизије 90.000,00 динара, таксе на ревизију 3.800,00 динара и таксе на одлуку по ревизији 5.700,00 динара, укупно 99.500,00 динара, применом члана 165. ЗПП, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић